

VÁCLAV
HERZOG

PRINCE
A SPRÁTEK

PRINC A SPRATEK

Václav Herzog

PRINC A SPRATEK
Václav Herzog

Text © 2017, Václav Herzog

Grafická úprava a sazba © 2017, Lukáš Vik

Obálka © 2018, Lukáš Vik

1. vydání © 2018, [Lukáš Vik - E-knihy hned](#)

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-192-9 (ePub)

ISBN mobi formátu: 978-80-7536-193-6 (mobi)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-194-3 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

webdesignér Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

PRINC A SPRATEK

Romaneto

Bylo – nebylo. Tož ono bylo. Začátek září L. P. 602. Byl podvečer, slunce pomalu zapadalo za kopce nad řekou. Dívky pospíchaly. Ještě jeden soudek na boku koně naplnit a vydají se se zásobou vody nahoru k hradišti na Liščím vrchu. Mira se podívala na svého bratra, opřeného o kmen stromu. Cosi prolétlo vzduchem, chlapec vykřikl a pomalu se hroutil k zemi. Z prsou mu trčel oštěp. Mira vykřikla. Z houští se vyřítili tři chlapi, jeden s mečem a dva s oštěpy. Druhý hoch dívčího doprovodu vyskočil a sáhl po meči, několikrát odrazil výpad, druhý z útočníků mu vrazil oštěp do břicha. Dulanu, druhou z dívek, se snažil třetí knecht povalit na zem. Dula hmátla dozadu za pás, vytáhla z pouzdra dýku a vrazila mu ji do ledvin. Praštili ji do hlavy plochou železného meče. Oba, mrtvý i Dula se sesuli k zemi. Miře přes hlavu hodili pytel, povalili ji a svázali. Třetí z dívek Jasna zkusila zmizet v křoví, kámen ji zasáhl do hlavy, padla. Dva zbylí knechti svázali Dulu i Jasnu, z jednoho koně shodili soudky s vodou, dvě omdlelé přehodili přes hřbet koně. Miru uvázali za postroj

a hnali ji i s koněm po cestičce proti proudu řeky. Dokud se nedostali k místu, kde byli uvázáni jejich koně. Miru přehodili přes hřbet koně mrtvého knechta, oba si vzali za uzdu jednoho koně, nasedli na své a klusem se rozjeli.

Byla už skoro tma, když dohonili kupeckou karavanu, utábořenou na palouku u potoka. Shodili z koní pytle s dývkami a odvedli koně pít. Sami hltavě pili a omývali si pot z obličejů. Kolem pytlů se seskupili lidé. Z hloučku se vynořil statný chlap se šedivým plnovousem, zařval, „ Už máte uvařino, koně napojené, mají co žrát?“ Hlouček se rozprchnul.

Kupec Bekenaur, jemuž patřili lidé, zvířata i náklad, sklonil pochodeň k pytlům, jež se začaly zmítat. „Rozvažte je!“ poručil od vody přispěchavším knechtům. Knechti poslušně vytáhli z pytlů svázané dývky. „Rozvažte je.“ Kupec si prohlížel úlovek knechtů. „Tuhle si беру hned,“ ukázal na Miru. „Ty dvě jsou zatím vaše. Kdy se dostaví váš třetí kumpán?“ „Pane, nedostaví se, tahle mu vrazila dýku do ledvin.“ „No dobrá, a co ten čtvrtý kůň?“ „Koně jsme vzali, jinak jsme je nepobrali.“

Kupec si odvedl Miru k jednomu vozu. Nechal ji od žen svléknout, až na pár modřin a škrábanců byla nezraněná. „Dejte jí obojek a uvažte ji k vozu. Dejte ji pít a jíst.“

Zhruba po hodině byl klid. Zvířata i lidé upadali do spánku, když ticho prořízl hrůzný výkřik. Z vozu vylezl polonahý kupec Bekenaur, řval na strážě a se dvěma muži se vydal po směru jekotu. Pod stromem ležela nahá Dula s rukama přivázanýma ke kmeni, nad ní klečeli oba knechti a pokoušeli se jí zacpat pusou nebo uškrtit. Bekenaur tleskl a strážný vzal oba knechty po hlavě plochou meče. Svalili se. Přispěchala starší žena, vzala si od pána pochodeň a prohlížela ječící dívce rozkrok. Dula škubala pánví, při každém škubu jí vytekla krev. Pod její levou nohou ležela zkrvavená suchá větev. Žena se Duly ptala, co se stalo. Dula jí nerozuměla ani slovo, fransky neuměla. „Přiveďte tu od vozu,“ přikázal kupec. Přivedli Miru. Mira mluvila s Dulou boisky. Dula jí mezi vzlyky pověděla, že ji chtěli znásilnit, nešlo mu to, neměl ho dost tvrdýho a Dulina vagína byla strachem stažená. Ten druhý mu podal suchou větev a tu ji vrazili do vaginy. Mira vše tlumočila kupci. Rozhodl ty dva svázat, přivázat ke stromu. „Ráno rozhodne. Dívku ať vezmou k vozu a ženy ať

ji ošetří. Ať dají Dule obojek a přivážou ji k vozu. Nerad bych ji nechal honit po lese.“ Pak se vyptal Miry, „Odkud vás unesli?“ Mira řekla, že od brodu po Liščí horou. „Kolik žije na Liščí hoře lidí?“ Mira řekla, že kolem šedesáti, o kus dál jsou další občiny a naproti na Košťále je celnice s vojáky. Mira řekla, že když kupec pošle vojáka za jejím otcem, otec za dívky zaplatí dvojnásobek, co by kupec mohl dostat na trhu. Kupec si promnul vousy, odfrknul „Dobrá, ráno.“

Brzy ráno, ještě bylo slunce jen rudé a chuchvalce mlh se válely po palouku mezi vozy, budil kupec tábor. Zavolal si dva strážné, došli ke stromu se svázanými knechty. „Rozvažte je. Vy hovada, poštváli jste na mne kupu zdejších bojovníků, nechali jste na místě mrtvolu kumpána, seberte svý saky paky, seberte si tu smradlavou ženskou (smradlavou ženskou kupec mínil Jasnu, dostala kamenem do hlavy, měla otřes mozku, v pytli se pozvracela a počůrala. Tož smrděla.) ukradeného koně. Ten mrtvého knechta je můj a zmizte a běda, jest-li vás chytí a vy něco vyžvaníte.“ Hodil jim pár mincí, jeden ze strážných si vzal kupcova koně a odešli.

Za řvaní, rámusu a hluku byla karavana za půl hodiny na cestě. Mira i Dula byly svázané v pytlích, ale nechali jim volnost v poutech, aby je nedřely a mohly se trochu hýbat. Mira se ptala kupce, jak rozhodl. „Děvče, tvůj otec s bojovníky by nás zmasakroval, vůbec by se neobtěžoval smlouvat o koupi. Vás dvou se musím zbavit co nejdál, v ohrazené osadě.“

Mira si vzdychla, že byla hloupá vykládat o bojovnicích, ale opravdu dohonit a osvobodit je mohou ještě dnes nebo zítra. Měla povědomí o kraji až ke kopcům Smrčiny. Co bylo dál, nevěděla.

Karavana se hnala až do poledne. Teprve pak nechal kupec zastavit a směrem odkud přijeli poslal strážného na koni. Dva statní nevolníci dostali aspoň železné tyče. Bojovníků měl kupec pramálo.

Napojili koně, nechali je popást, sami snědli něco studeného, Miře i Dule dali plátek uzeného s plackou. Dula chvílemi sténala a na čele jí perlil pot. Mira poprosila ženu, která jim donesla vodu, aby přivolala pána. Kupec přišel. „Pane, zranění Duly je hrozné, cítím zápach hnisu. Přikaz, ať nás rozváží, přinesou horkou vodu, ostrý nůž,

pálenku a další věci, prosím, jestli Dula zemře, umřu taky. Přijdeš o výkupné.“ Kupec přičichl k Dule, zahučel, nicméně za chvíli přiběhla starší žena, dvě služebné s horkou vodou, bílým plátnem, ostrým nožem, jehlou a nití. Dulu svlékli a ženy jí přivázaly ruce ke kolu vozu. Stehna jí roztáhly co nejvíce. Mira se přiklonila co nejbliže, rána hnisala. Patrně jí větví protrhli hrázku mezi konečníkem a otvorem do vaginy. „Vražte jí mezi zuby dřevěný kolík.“ Mira vyřízla zhnisané okraje a vyčistila ránu od hnisu, ostrým nožíkem odřízla zhnisané kousky, potřela rány pálenkou, nití sešila protržený otvor třemi stehy. Do rány nalila pálenku, tlačila rozmělněnou vrbovou kůru s jitrocelem a zastrčila Dule do vaginy dutou větvičku, takovou, z jaké si kluci dělají pišťaličky, aby nezarostl otvor do dělohy a mohla odcházet krev při měsíčkách. Pak Dulu opatrně přenesli na vůz a přivázali jí ruce, aby si nemohla poranění rozdrásat. Starší paní s obdivem sledovala celé Miřino počínání. Mira ji poprosila, aby pánovi nic neříkala, nechal by si ji, léčitelky jsou vzácnější šafránu. Kvečeru bylo Dule lépe, napila se odvaru a usnula. Druhý den ráno Mira čichala k ráně, hnisavý puch se neobjevil. Další den se Dula posadila, Mira jí vytáhla trubku z vaginy. „Nikdy ti to Miro nezapomenu, nikdy ti nebudu dost vděčná,

budu ti sloužit a chránit tě až do skonání věků. Vděčím ti za život.“ „Neblázni Dulo,“ konejšila ji Dula „jsme přece kamarádky. Tři dny jsou pryč, zachránci nikde, připravme se, co nás čeká.“

Za další dny putování dojely kupecké vozy k řece. Na pravém břehu bylo jen pár stavení. Na druhém břehu stála dřevěná stavba věže – strážní místo brodu. Na svahu za věží bylo vidět několik stavení, dvě zvláště rozsáhlé usedlosti a na vršku kopce rozestavěnou stavbu kostela. Strážný na věži zatroubil.

Kupec Bekenaur předjel na koni až k brodu a silně zvolal „Jsem kupec Bekenaur, žádám o vstup do obce a právo obchodu.“ Z věže vystoupil obtloustlý chlap ve zbroji a volal „Vstup se povoluje.“ Kupec dal pokyn a vozy opatrně projížděly brodem na levý břeh k věži. Mira a Dula již druhý den nebyly svázané v pytlích, ale seděly pod plachtou na jednom voze s ostatními ženami. Mira se zeptala, kde jsou. „V Bamberku,“ řekla starší žena „zítra začne pán s obchody a prodá vás.“

Brzo ráno Miru i Dulu vzbudili. Ženy přivlekly kád', nanosily vodu, vlašnou. Miru i Dulu vysvlékly

a umyly. Osušily, navlékly do čistých, lněných hazuk. Přišel kupec Bekenaur s vojákem. Voják přivázal kus provazu k obojku žen a šli. Došli ke bráně dvorce obehnaného palisádou ze špičatých kůlů. Na zabouchání jim otevřel strážný a pustil je do dvora. Usedlost sestávala ze dvou bočných stavení, v jednom byly dole stáje, nahoře patrně příbytky služebnictva. Protější vyšší budova byla až do prvního patra kamenná a měla vysokou střechu s mnoha vykříži, po straně zařízení s kladkami na vytahování beden a balíků. Nejvýstavnější byla prostřední budova celá z kamenů prokládaných trámy s velkými okny v prvním patře a menšími ve druhém. V ústrety jim kráčel statný muž s bohatým plnovousem. Objali se s Bekenauřem. „Pojďme dál do kvelbu, nebudeme obchodovat na dvoře.“ Vešli do tmavé místnosti s klenutým stropem, hořel zde oheň z krbu, u okna byl pultík, kde cosi zapisoval drobný holohlavý mužík. Muž mu poručil: „Dones sklenice a víno.“ „Ano, pane Fredemusi,“ odkvačil mužík. „Ukaž tedy svoji nabídku, Bekenauře.“ Kupec pokynul vojákovi, ten odvázal provaz a svlékl Miře i Dule hazuky. V místnosti nebylo chladno, přesto se obě dívky otráslly a Dula si dlaní přikryla klín. Mira stála vzpřímená, ruce svěšeny dolů a zpřímá hleděla na přistoupivšího muže. Muž se

zarazil, neočekával přímý pohled od nahé otrokyně. Mira sklopila oči a muž si ji prohlížel. Poté přistoupil k Dule. Dula měla větší prsy i širší boky, Bekenaur poctivě přiznal, „Mira je panna, Dulu dva lotři pochroumali, ale je vyléčená.“ Fredemus pokýval hlavou a zeptal se kolik. „Dva sudy rýnského za obě,“ měl připravenou cenu Bekenaur. Fredemus řekl, že když je jedna pochroumaná, dá sud a půl. Bekenaur „Dej dva a přidám tři kusy jantaru.“ Oba si plácli.

Mužík donesl víno, zapili nákup. Mužík sepsal smlouvu. Oba kupci načmárali podpisy. Fredemus zavolal dva sloužící, ať kočí přistaví vůz, ať naloží dva sudy rýnského a poručil písaři, aby dohlédl, že to budou značky R2a a R2b. Oba kupci usedli ke krbu, dolili si poháry a Bekenaur vyprávěl, kde všude byl na této výpravě. O přepadení a odvléčení dívek ani slůvko. Fredemus se již již chtěl zeptat, ale vždy Bekenaur začal s novou historkou o moři a domorodcích. Přišel písař, že vůz je naložen. Bekenaur se rozloučil a Mira ani Dula jej již nikdy nespatriily. Kupec Fredemus povzdychával, dva sudy rýnského, dva sudy rýnského, ten jantar je pěkný. Otočil se na dívky „Co vy dvě, jste němé?“ „Ne, pane,“ odpověděla Mira. „Ty mluvíš fransky?“

podivil se kupec. „Ano, pane.“ „Vy jste franské ženy?“ „ Ne, pane, já jsem Boika, jmenuji se Mira. A Dula je Lučanka.“ „Boika? A Lučanka? A odkud?“ „Jsme z údolí Agary, asi týden jízdy odtud na severovýchod.“ „A jakto, že umíš fransky?“ „Naučila mne babička.“ „Babička byla franská žena?“ „Ne, babička byla Boika.“ „ Vy jste Slávové?“ „Já jsem z národa Keltů, jak vy je nazýváte Galy.“ „Dobrá, dobrá. Tak tebe si vezmu za osobní komornou, budeš se mi starat o šaty, jídlo a lože. Dulu dáme sloužit k mé ženě.“ Obrátil se k písáři, „ přiveď Savu, řekni jí, jak jsem rozhodl, ať se o nové postará. Ať je zavede ke kováři, Bekenaur tak pospíchal, že tu nechal kovové obojky. Nu, vracet mu je nebudu. Dva sudy rýnského. Ať jim dají naše kožené. Vy se oblečte, ať tu nepobíháte nahé. Tady je křesťanský dům.“ Kupec si povzdychl, dolil víno do poháru a naráz vypil. Ta Dula je pěkná, ale Mira umí fransky, budu si mít na loži s kým povídat.

Sava nejdříve zavedla Dulu do čeledníku a ukázala ji palandu, na které bude spávat. Pak šly všechny tři ke kováři. Kovář sundal Miře i Dule kovové obojky, spolu se Savou jim vybrali nové kožené, Sava jim řekla, že si je nesmí samy sundávat neboť je to odznak jejich podřízenosti a zároveň

je to ochrana, aby je nikdo cizí neobtěžoval. Dule přikázala vrátit se zpátky do čeledníku, kde ji ostatní ženy vysvětlí, co a jak. S Mirou šly do panského domu do prvního patra do komor pána. V první komnatě byla zařízená pracovna se stolem, psacím náčiním, velkou okovanou truhlou a další velkou dubovou truhlou. Druhá místnost byla ložnice se širokou postelí ještě neustlanou, truhly pootvírané, některé kusy oděvů poválené po zemi. Poslední místnost byla komůrka s malým okénkem, s lůžkem, stolkem, sesličkou a velkou truhlou. Sava Miře vysvětlila všechny povinnosti, co má pán rád a co nemá a večer mu musí být po vůli. Ale nic to není, zastrčí, udělá frk, frk, pak se odvalí a chrní. Ona je ráda, že už nebude muset. Má už dvě děti s mužem vojákem a vždycky trnula hrůzou, že otěhotní s pánem, protože muž by nebyl rád. Sava nařídila Miře, aby poklidila, převlékla postel a čekala na pána, co bude chtít k obědu atd. Pán k obědu nepřišel, asi jedl jinde. Ale Mira měla hlad. Sešla dolů a po vůni našla kuchyň. Kuchařka ji řekla, že pán již jedl a na hliněnou misku ji plácla prosnou kaši omaštěnou sádlem, trochu kysaného zelí a malou klobásu. „Běž si to sníst k sobě, už víš kam.“ Mira věděla. V komůrce si sedla ke stolku a najedla se, v pracovně stál džbán s vodou, tak si

vzala hrnek z kameniny a napila se. Vše uložila do košíku a nesla dolů umýt. Dala jí mísu s horkou vodou a džber. „Utěrky máš nahoře u sebe.“ Nahoře v komůrce se podívala do truhly a všechno tam bylo, smeták, rejžák, mýdlo atd., všechno, co je třeba na úklid. Chvíli seděla, pak se dala do díla. Nejdříve zametla, vysmýčila všechny kouty, v jednom byly pavučiny. Umyla všechno dřevěné, umyla okno. Nakonec umyla podlahu a byl večer. Fredemus se objevil až když už se stmívalo. Našel ji v ložnici. Zapálil svícný a hvízdnul. Vše se lesklo čistotou. „Dojdi do kuchyně pro večeři.“ Mira posluhovala Fredemusovi u večeře, krájela mu horký vepřový buček, nakládala na misku okurky a nakládané zelí, krájela ještě vlahé placky. Fredemus dojedl, říhl a odstrčil talíř. „Můžeš to dojíst.“ „Ne, děkuji pane, „ zavrtěla hlavou Mira. „Nechceš? Tak nechceš. Mám rozestlané lože?“ „Ano, pane.“ „Tak běž, svlékni se a lehni nazad. Ošpláchnu se a přijdu.“ Mira se svlékla a ulehla na záda do lože. Fredemus přišel nahý. Úd mu trčel. Klekl si nad nahou Miru a chystal se zastrčit. Mira scvakla kolena a řekla „ Tak ne, pane, když dovolíš, naučím tě milovat ženu, budeš mít rozkoš daleko žhavější a pronikavější, protože ji budeme mít oba.“ „Ty jsi vdaná?“ „Ne, pane.“ „Jsi panna?“ „Ne,

pane, u nás se dívky v mém věku stydí za to jsou ještě panny.“ „Tak poučuj, poučuj, běda, když budu nespokojen.“ Mira se pozvedla a řekla, „Bud' tak laskav, pane a lehni si vedle mne.“ Fredemus ulehl. Mira mu něžně potřela vršek údu olejem a sama si natřela okolí vagíny a naklonila se nad Fredemuse, „Líbej mi prsy a ocucávej bradavky.“ Fredemus učenlivě učinil, vzala mu ruku a vložila si ji do lůna. „Jen mě tři, až se lůno rozevře, lehounce ťukej na horní okraj.“ Fredemus poslechl a šlo mu to. Mira začala rychleji dýchat, pak se vztyčila a dřepala si na vztyčený úd. Pomalu dosedala a úd vnikal dovnitř. Začala se kolébat a posunovat. Fredemus zažíval rozkoš, jakou dosud nepoznal, Mira zrychlila kyvy pánve a dostala vnitřní stahy. Fredemus stříkal, držel Miru za boky a stříkal, Mira padla tváří muži na hrud' a líbala jej a oba tichounce sténali. Fredemus ji něžně hladil. Mira zavřela oči a snila. Tak, přesně tak ji hladívala maminka, když byla Mira malá. Najednou ji teplá dlaň přejela přes prs. Tož toto ji maminka nedělala, ale bylo to sladké. Nechala se hladit a líbat a rozvírat nohy a nechala prst bloudit a nechala si vsunout do vagíny tlustý žalud, jezdil sem tam, sem tam, pomalu a dál a dál, cítila mezi stehny mužské boky, slyšela zrychlený dech a pak to přišlo. Slast ji sevřela útroby, vyrazila pánví naproti,

padla a znovu vyrazila a znovu. Popadla muže kolem krku a kmitala pánví, vysílená padla, patami kopala pána do zadku. Sténali oba. Muž se odtáhl a líbal jí břicho. Mira se pomalu probírala a chtěla vstát a odejít. Chytil ji za ruku. „Zůstaň.“ Mira si lehla na bok, zády k mužovu tělu, Fredemus je oba přikryl, stulili se k sobě a spali.

Ráno vstal Fredemus první. Mira zahanbeně vylétla, ale pán ji přidržel, položil na záda, znovu přikryl. „Je ještě brzy na vstávání, přitulíme se a budeme spolu.“ Co má chudák holka otrokyně dělat? Zvláště, když se jí to líbí. Tak ležela a nechala si hladit vlasy a zadeček a.... Tu vyskočila, „Musím jít čůrat a umýt se.“ „Neříkej mi v posteli, pane, nebo ti naplácám a na holou,“ durdil se pán. „A jak ti mám říkat, pane?“ „Frede, jako mi říkala maminka.“ „Frede. Frede, to je hezké.“ Mira vyskočila, šla na prévet, umýt se, oblékla se a pospíchala pro snídani. Kuchařka naložila do košíku dvě misky s kaší a medem, sušené křížaly, mléko a už to nevydržela, „tak jak?“ Mira zrudla, sešpulila rty a prsty naznačila „skvělý“. Kuchařka i dvě druhé služky se rozesmály. Mira rudá jak květy máku popadla košík a spěchala nahoru za pánem. Když přišla nahoru, Fredemus seděl u stolu

s připravenou miskou, Mira mu naložila jeho porci a chtěla zmizet v komůrce. Pán ji chytil za ruku a prosil, aby zůstala, že nerad jí sám. Mlčky jedli. Když dojedli, Mira vzala misky, že je půjde umýt. Fredemus ji chytil za ruku a stáhl k sobě na klín. „Kdo jsi, lištičko?“ „Jsem otrokyně k tvým službám, pane.“ „Tak jinak. Kdo tě naučil milování?“ „Babička.“ Fredemus jí rozhrnul hazuku „A kdo ti dal tohle?“ „Babička.“ „To je amulet?“ „Ano, pane.“ „Poslyš, ty dva kamínky ve spirálách jsou dva diamanty.“ „Ano, pane.“ „A Bekenaur je viděl?“ „Ne pane. Schovala jsem amulet vzadu pod vlasy.“ „Hm. A odkud jsi?“ „Jsem z Liščího vrchu, z údolí Agary.“ „To je řeka?“ „Ano, pane.“ „Kde?“ „Pramení několik dnů odtud na severovýchod.“ „A ty jsi utekla z domova?“ „Ne, pane. Unesli nás dva knechti, zabili mého bratra a Dulina mládence. Unesli ještě Jasnu, tu jim Bekenaur nechal.“ „Kolik zaplatil?“ „Nevím, asi nic, spílal jim, bál se, že nás dohoní a osvobodí naši bojovníci.“ „A dohonili?“ „Ne, pane.“ To je dobře, to je dobře, mumlal si Fredemus. Mira si totéž nemyslela, ale držela jazyk za zuby. Fredemus se šel obléci a nařídil, „uklid' pracovnu a pak máš volno, obědvám mimo dům. Řeknu v kuchyni, ať ti dají dobrou porci.“ Mira vyvětrala, vyměnila prostěradlo a pustila se do úklidu pracovny.

V poledne jí kuchařka dala pořádnou porci a přidala džbán piva. Miře neušel potutelný úsměv. Večer přišel Fredemus, Mira šla do kuchyně, dostala dvě velké porce a dva džbány piva. „Jsi pašák, děvče,“ řekla kuchařka, „pán od rána září, laškuje a poplácá mě po zadnici. To jsem už tři roky nezažila.“ Mira se za pochvalu zapýřila, ale ani nemukla. Nahoře si chtěla svůj díl sníst ve své komůrce, Fredemus ji zadržel a poprosil, aby byla s ním. Sedla si tedy ke stolu naproti. Mlčky jedli. Ovšem, celou dobu cítila, jak si ji Fredemus prohlíží. Když dojedli, sklidila ze stolu a šla do své komůrky umýt nádobí. Když se vracela přes ložnici s umytými miskami, Fredemus už ležel nahý na loži a prosil ji, aby si lehla k němu. Co bylo, bylo, víme co bylo.

Ráno Fredemus vstal, umyl se a nadával, že nemůže najít čistou halenu. Mira chvilku přehrabovala truhlu a vytáhla zespodu halenu s vyšíváním límcem. Byla trošku pomačkaná, jak asi dlouho ležela vespod. Ale šlo to. Miru napadla náplň činnosti na dnešek. Nasídali se, pán poplácá Miru po zadečku a odešel, broukaje si nějakou dětskou písničku. Mira uklidila, převlékla znovu postel a do velkého koše, kde již byla kupa špinavého prádla i pánových spodků i svršků,

posbírala i vše další. Vzala koš a sešla dolů. Na dvoře potkala Savu. Sava jí vysvětlila, kde a jak se pere a řekla, že ji pošle Dulu a vojáka, jelikož samy ven ony dvě k řece nesmí. Voják jim ukázal místo pro pradleny, byla tu velká louka a v řece veliké, ploché kameny. Pak si sedl pod strom do stínu, chvíli dívky pozoroval a pak si zdříml. Dula byla ustaraná. Osobní komorná paní jí řekla, že pán se brzy Miry nabaží a vezme si do postele Dulu. Dula se rozplakala, že ji znovu protrhne. „Neplač, nic ti neudělá, večer mu vše vysvětlím, je rozumný a spravedlivý.“ „Dula pookřála a pak si potichu sdělovaly, co za uplynulé dny zažily. Mira jen něco a krátce, tušila, že ostatní budou na Dule vyzvídat. Když vše vypraly, rozložily po trávě vyždímané prádlo, aby uschlo, jedna ze služek jim i vojákově přinesla oběd, pak prádlo bělily a večer složené prádlo odnesly do usedlosti. Mira si na louce natrhala květiny a nějaké bylinky.

Po večeři Fredemusovi řekla, z čeho má obavy Dula a co jí suroví knechti provedli, že nemůže s muži líhat, aniž by jí to stálo život. Fredemus poslouchal, pak vstal, postavil Miru na nohy a dívaje se jí do očí, pravil, „A co ty, lištičko z Liščího vrchu, také máš obavy, že se tebe nabažím a vyženu tě?“